

Rob Scherjon

Het Litteken

Thriller

Uitgeverij Aspect

I

De dominee is een vrouw. Zoals ze daar staat met gespreide armen, in haar zwarte toga, lijkt ze een roofvogel die is neergedaald bij zijn prooi. Schuin achter haar staat een eenvoudig houten kruis, de enige versiering in deze hoge witte ruimte. De kerk, onze 17de-eeuwse dorpskerk met zijn metersdikke muren en strenge houten banken, zit vol. De glas-in-loodramen werpen een groenachtig gezeefd licht over de gebogen hoofden. Ze hebben stoelen bij moeten plaatsen, zoveel belangstellenden zijn afgekomen op de uitvaartdienst. Voor zo'n acht tot tien laatkomers is geen zitplaats meer. Die zijn achter in de kerk blijven staan bij de zware, met brons beslagen hoge deuren.

Naast de kathedr staat een onbewerkte houten kist onder een zee van bloemen. In die kist ligt mijn buurman, Hans van der Jagt. Hij is drie dagen geleden op 56-jarige leeftijd overleden. Hartstilstand. Hans sukkelde al langer met zijn hart. Maandagochtend om half elf vond Corinne, zijn vrouw, hem dood in bed. Ze vond hem pas om half elf in de ochtend, omdat ze op dat tijdstip thuiskwam. Ze had die nacht niet thuis geslapen. Hans en Corinne hadden geen goed huwelijk. Toen ik het nieuws over zijn dood hoorde, vroeg ik me af waar zij die nacht dan wel had doorgebracht. En dat vraag ik me nog steeds af.

Tussen de bloemen op de kist staat een ingelijste foto. Op die foto heeft mijn buurman een volle donkere kuif. Zo heb ik hem nooit gekend; ik kende

hem als een man met gemillimeterd wit haar en een kale kruin. Maar het is onmiskenbaar Hans, met zijn flaporen en brede smile.

‘Een door iedereen geliefd mens is heengegaan,’ hoor ik de dominee zeggen. Haar heldere stem klinkt door tot in alle hoeken van deze gewelfde ruimte. Een microfoon heeft ze niet nodig in dit kerkje, dat beroemd is om zijn goede akoestiek. Er worden regelmatig koffieconcerten gegeven, waar muzikliefhebbers van heinde en ver op afkomen.

‘Hans van der Jagt was een zeer gewaardeerd bestuurslid van de tennisvereniging in het dorp,’ klinkt de heldere stem. ‘Ik heb me laten vertellen dat hij in zijn jonge jaren tot de top van de regio hoorde. Ik ken hem vooral als vrijwilliger in onze gemeente. Wij zullen zijn kennis en ervaring missen bij de organisatie van het jaarlijkse kerstdiner voor de ouderen en gehandicapten. Hoe hij het klaarspeelde weet ik niet, maar als penningmeester van het voorbereidend comité zorgde hij er elk jaar voor dat we er financieel uitsprongen.’

Corinne, de treurende weduwe, zit op de eerste rij in een zwart broekpak. Haar blonde haar hangt los op haar schouders. Ik vraag me af of ze echt treurt. Ik zie haar op de rug en kan niet zien of ze de zonnebril heeft afgezet die ze droeg toen we de kerk binnenkwamen. Naast haar zit een man in een grijs streepjespak, een onbekend familielid of een vriend. Hij heeft grijs achterovergekamd haar en hij droeg buiten ook een zonnebril, die hij nu in zijn haar heeft gestoken. Verder heeft hij een snorretje, dat hem een enigszins louche uiterlijk geeft. De man maakte deel uit van het groepje dat als eerste de kerk betrad: de broers en

zussen van Hans van der Jagt met hun aanhang. De familieleden zitten op de eerste en tweede rij. Mannen met hetzelfde postuur als Hans, dat moeten zijn broers zijn. Twee jongetjes van tien of twaalf in zondagse kleren, met gekamde haartjes. Een beeldschoon meisje van een jaar of 18; een nichtje, veronderstel ik.

‘Lang heb ik Hans van der Jagt niet gekend,’ zegt de dominee. ‘Toen ik twee jaar geleden werd beroepen in dit mooie dorp vertelde hij mij van de traditie van het kerstdiner, een initiatief van mijn voorganger, dominee Schouten. Deze feestelijke bijeenkomst is inmiddels uitgegroeid tot een evenement waarnaar ieder jaar weer door velen wordt uitgezien. De beide keren dat ik de kerstmaaltijd heb meegemaakt waren er tweehonderd deelnemers, gezeten aan lange tafels in de sporthal. Bij de zieken werd een maaltijd thuisbezorgd. Hans van der Jagt heeft mij bij de organisatie zo’n beetje op sleeptouw genomen. Van hem heb ik veel geleerd.’

Greetje heet ze, Greetje Noordewier. De dominee is een nieuwkomer in het dorp, net als ik. Ik woon hier nu tien jaar, maar ben nog altijd een nieuwkomer. Als je hier niet geboren bent blijf je altijd ‘iemand van buiten’. Pas als je ouders hier ook geboren zijn hoor je er bij. En je hoort er nog meer bij als ook je grootouders hier geboren zijn.

Dominee Noordewier heeft twee jaar geleden de pastorie betrokken, een 19de eeuwse villa naast de kerk, waar ze samen met haar moeder woont. Ze is gescheiden, zegt men. In het plaatselijk huis-aan-huisblad heeft een interview met haar gestaan, waarin ze vertelde dat haar hobby motorrijden is. Ze heeft een Harley-Davidson, is 38 jaar en heeft in Amsterdam

gestudeerd aan de VU, waar ze na haar studie jarenlang in het studentenpastoraat heeft gewerkt. Dit is haar eerste baan als predikant met een eigen gemeente.

Er stond een pasfoto bij het interview waarop ze er jonger uitziet dan nu, nu ze achter de kathedraal staat. Een meisjesachtige foto, waarbij ik dacht: is deze dame de nieuwe dominee? Ja, kennelijk wel. Greetje Noordewier en haar moeder hebben veel ruimte in dat grote huis naast de kerk, dat overigens wel een verfe kan gebruiken. De raamkozijnen beginnen te bladderen en de dakgoot lekt. Het is een van de voornaamste herenhuizen in het dorp, net als het huis waar vroeger het 'hoofd der school' in woonde (nu een Chinees restaurant). En net als het gebouw waar ooit een filiaal van de Rabobank in zat (nu een jongerensoos).

Over de dominee gaan verhalen. Ze is lid van een vrouwelijke motorclub die zich *Heaven's Angels* noemt. Op zomerse dagen toert de club door de wijde omgeving. Dat schijnt gepaard te gaan met nogal wat lawaai, dat ik helaas nog nooit heb mogen aanhoren. Ze zijn nog nooit bij mij door de straat komen daveren.

In dit dorp weet iedereen alles van iedereen. Ook over Greetje Noordewier wordt geroddeld. De afgelopen zomer, toen het land werd geteisterd door een langdurige hittegolf, heeft ze naakt in de tuin gelegen onder een parasol. Zegt men. Hoe 'men' dit weet is me een raadsel, want de tuin van de pastorie wordt omgeven door een twee meter hoge ligusterhaag. Als je in de tuin wil kijken moet je de toren van het eeuwenoude kerkje beklimmen en naar beneden kijken door een van de smalle raampjes met dik glas die je onderweg tegenkomt. Als ze onder een parasol heeft

gelegen kun je haar ook vanaf dat hoge uitzicht niet zien. Misschien hebben ze alleen haar blote benen zien uitsteken onder het zonnescherm.

Ik kom nooit in de kerk. Men zegt dat die elke week vol zit sinds Greetje Noordewier hier preekt. Sinds haar komst is het dorp in twee kampen verdeeld: een pro- en een anti-dominee-Noordewierkamp.